

[Undervisningsministeren.]

f. eks. uddannelserne til kemi- og biologilaborant.

Der var ca. 3.400 elever, der afsluttede basisåret inden for EFG i sommeren 1975. Ifølge de sidst foreliggende oplysninger mangler der for disse elever omkring 200 praktikpladser inden for handels- og kontorområdet og ca. 200 i de tekniske fag. Inden for laborantuddannelserne står omkring 100 af de ca. 300 elever, der har afsluttet grundkursus i år, uden praktikbeskæftigelse.

For lærlingeuddannelserne har vi ikke tilsvarende mulighed for at opgøre behovet for lærepladser, men jeg har det generelle indtryk, at der er sket en væsentlig formindskelse af udbuddet af lærepladser inden for visse brancher.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at vi ikke blot kan se til, at de unges muligheder for at få en faglig eller anden form for erhvervsuddannelse forringes, samtidig med at det anbefales de unge at søge en erhvervsuddannelse. Gennem indberetningerne fra arbejdsmarkedsnævne og ved forskellige undersøgelser har vi konstateret, at der er mange unge, som ønsker en faglig uddannelse, men som ikke kan få læreplads. Den opfattelse, som man ofte hører, at blot man skærer ned i de offentligt ansatte, vil det private erhvervsliv opsuge de overskydende, passer i hvert fald ikke på dette område, når man ser de vanskeligheder, de unge har ved at komme ind på arbejdsmarkedet. I den nuværende situation er der en risiko for, at der sker en udhuling og en forringelse af de faglige uddannelser.

Det kan ikke være ubekendt for forslagsstillerne, at der i regeringen har været arbejdet alvorligt med disse problemer, og at der er sat flere konkrete foranstaltninger i gang. I regeringens oplæg til beskæftigelsesfremmende foranstaltninger indgik også et forslag til oprettelse af lære- og praktikpladser i staten, og forslaget bliver nu realiseret som led i det politiske forlig. Når jeg derfor ikke kan anbefale forslaget, skyldes det helt enkelt, at de initiativer, som nævnes i forslaget, allerede er taget. Forslaget er overflødig.

Gennem debatten her i folketinget håber jeg imidlertid, at regeringen kan opnå almindelig opbakning til disse initiativer, og

vi vil selvfølgelig gerne høre, hvilke ideer folketinget har vedrørende dette spørgsmål.

Jeg vil derfor nærmere redegøre for initiativerne. Allerede i foråret, da regeringen satte en række foranstaltninger i gang for at afhjælpe ungdomsarbejdsløsheden, opfordrede vi til lokale initiativer for at fremskaffe flere lære- og praktikpladser til de unge både i private og offentlige virksomheder. Også ophævelsen af skolepengene for lærlingene, som folketinget vedtog i juni måned, forventer jeg vil kunne få en virkning. I sidste halvdel af november vil vi gennem nye indberetninger fra arbejdsmarkedsnævne kunne få et indtryk af effekten af disse initiativer.

Staten og de forskellige statsinstitutioner har i almindelighed uddannet få lærlinge og elever uden for etatsuddannelserne. Dansk Laborantforening har f. eks. anført, at inden for staten udgør forholdet mellem laborantelever og udlærte laboranter 1:100, mens det samme forhold i industrien er 1:17. Inden for handels- og kontorbrancherne har vi fået oplyst at kun 4 pct. af eleverne bliver uddannet i offentlige institutioner.

I de 500 mill. kr., som ved loven om iværksættelse af statslige eller statsunderstøttede bygge- og anlægsarbejder er stillet til rådighed, er der regnet med 23 mill. kr. til oprettelse af 500 lære- og praktikpladser inden for staten. Finansudvalget behandlede den 22. oktober 1975 fordelingen af de 500 mill. kr. Det er herefter meningen, at undervisningsministeriet skal udarbejde en ansøgning om oprettelsen af pladserne. Ansøgningen vil blive sendt til finansudvalget i løbet af meget kort tid. Når bevillingen er endeligt godkendt, vil vi rette henvendelse til de enkelte ministerier for at høre om, hvilke muligheder der er i institutioner og styrelser for at uddanne elever og lærlinge.

I første omgang vil vi hjælpe de EFG- og laborantelever, som ikke kan fortsætte uddannelsen, fordi de ikke kan få praktikplads. Det må fremhæves, at de elever og lærlinge, der på denne måde uddannes inden for staten, ikke kan forvente ansættelse i staten efter uddannelsen.

Jeg er derfor enig med forslagsstillerne i, at staten må gå foran for at hjælpe netop de unge, og jeg er i den lykkelige situation at kunne dokumentere denne påstand med